EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.10.16.
COM(2019) 476 final

2019/0229 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

az Olasz Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 26. cikke (1) bekezdése a) pontjától és 168. cikkétől eltérő intézkedések alkalmazására történő felhatalmazásáról szóló 2007/441/EK határozat módosításáról

INDOKOLÁS

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv[1] (a továbbiakban: héairányelv) 395. cikkének (1) bekezdése értelmében a Tanács, a Bizottság javaslata alapján, bármelyik tagállamot egyhangúlag felhatalmazhatja arra, hogy az említett irányelvben foglaltaktól eltérő különös intézkedéseket alkalmazzon a hozzáadottérték-adó beszedésének egyszerűsítésére vagy egyes adócsalások és -kikerülések megelőzésére.

A Bizottság által 2019. április 12-én iktatott levelében Olaszország a héairányelv 168. cikkétől és 26. cikke (1) bekezdésének a) pontjától való, általa jelenleg alkalmazott eltérés időbeli hatályának meghosszabbítását kérelmezte. Olaszország kérelme különösen arra vonatkozott, hogy továbbra is alkalmazhassa a 168. cikktől való eltérést, azaz továbbra is 40 %-ra korlátozhassa a héalevonási jogot a nem kizárólag üzleti célra használt motoros közúti járművekkel kapcsolatos kiadások esetében. Ezen túlmenően Olaszország annak engedélyezését is kérte, hogy továbbra is eltérhessen a 26. cikk (1) bekezdésének a) pontjától és héamentességet alkalmazhasson az adóalanyok vállalkozási vagyonának részét képező személygépkocsik magáncélú használatára, amennyiben az adott jármű e határozat értelmében a levonási jogra vonatkozó korlátozás hatálya alá esik.

A héairányelv 395. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság 2019. május 13-án kelt levelében tájékoztatta a többi tagállamot Olaszország kérelméről. A Bizottság 2019. május 14-én kelt levelében értesítette Olaszországot, hogy a kérelem elbírálásához szükséges valamennyi információ a rendelkezésére áll.

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A héairányelv 168. cikke szerint az adóalany jogosult arra, hogy az adóköteles tevékenységéhez az adóköteles tevékenysége szerinti tagállamban felhasznált termékek és szolgáltatások után fizetendő hozzáadottérték-adót levonja az általa fizetendő adó összegéből. Ugyanezen irányelv 26. cikke (1) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy a vállalkozás vagyonát képező termék magáncélokra történő használata ellenérték fejében nyújtott szolgáltatásnak minősül, amennyiben az ilyen termékek hozzáadottérték-adója levonható volt.

A vállalkozás vagyonát képező motoros közúti járművek esetében a fenti rendelkezések alkalmazása több gyakorlati nehézségbe is ütközik, különösen azért, mert nem egyszerű különbséget tenni az ilyen járművek magáncélra, illetve üzleti célra történő használata között. Amennyiben az ilyen járművek használatáról nyilvántartást vezetnek, annak vezetése és ellenőrzése további terhet ró a vállalkozásokra, illetve a közigazgatási szervekre. Ezen túlmenően ilyen rendelkezések alkalmazása révén megnövekedhet a héával való visszaélés vagy a héacsalás megkísérlésének a kockázata, különösen az ilyen járművek magáncélú használatának bejelentésével kapcsolatos mulasztások révén.

Olaszország számára jelenleg engedélyezve van, hogy eltérjen a héairányelv 168. cikkétől, és 40 %-ra korlátozza a héalevonási jogot járművásárlás esetében, beleértve az összeszerelés és a hasonló tevékenységek kiadásait, a gyártás, a Közösségen belüli beszerzés, a behozatal, a lízing vagy bérlet, az átalakítás, a javítás vagy karbantartás kiadásait és olyan beszerzési vagy szolgáltatási kiadásokat, melyek a járművekkel és azok használatával kapcsolatosak, beleértve a kenőanyagokat és az üzemanyagokat, abban az esetben, ha a szóban forgó járművet nem

[1] HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

kizárólag üzleti célra használják. Az eltérés a mezőgazdasági és az erdészeti traktoroktól eltérő, rendszerint közúti személy- vagy áruszállításra használatos, legfeljebb 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömegű és a vezetőüléssel együtt tekintve legfeljebb kilenc üléssel rendelkező motoros közúti járművekre vonatkozik. Ugyanakkor nem alkalmazandó a teljes egészében az adóalany vállalkozásával kapcsolatos kiadásokra. Ez az eset áll fenn az adóalany munkaeszközeit képező járművek esetében, a taxiként, vagy az autósiskolában oktatási célra használt járműveknél, valamint a bérbeadás vagy lízing céljára, valamint a kereskedelmi ügynökök által használt járművek esetében.

Hasonlóképpen Olaszország felhatalmazást kapott arra, hogy eltérjen a héairányelv 26. cikke (1) bekezdésének a) pontjától és ennek megfelelően héamentességet alkalmazhasson az adóalanyok vállalkozási vagyonának részét képező személygépkocsik magáncélú használatára, amennyiben az adott járművek a fenti eltérés hatálya alá tartoznak.

A fent említett eltérő intézkedéseket a Tanács a 2007. június 18-i 2007/441/EK határozattal[2] először 2010. december 31-i hatállyal engedélyezte. Az eltérő intézkedéseket Olaszország kérésére ezt követően három ízben is meghosszabbították: a 2010. november 29-i 2010/748/EU tanácsi végrehajtási határozat[3] 2011. január 1-jétől 2013. december 31-ig; a 2013. november 15-i 2013/679/EU tanácsi végrehajtási határozat[4] 2014. január 1-jétől 2016. december 31-ig; végül a 2016. november 8-i 2016/1982/EU tanácsi végrehajtási határozat[5] 2017. január 1-jétől 2019. december 31-ig.

Olaszország mostani, az eltérés időbeli hatályának 2022. december 31-ig történő újbóli hosszabbítására irányuló kérelme ugyanazon az indokoláson alapul, mint korábbi ez irányú kérelmei. A 2007/441/EK határozat 6. cikke úgy rendelkezik, hogy a kérelemhez mellékelni kell egy, a héa levonására vonatkozó jog tekintetében alkalmazott százalékos korlátozás felülvizsgálatára is kiterjedő jelentést.

Az Olaszország által benyújtott információk tanúsága szerint a jelenlegi 40 %-os adómérték továbbra is megfelelő, mivel az megfelel az olasz gazdaságot aktuálisan jellemző tényleges körülményeknek az érintett motoros közúti járművek üzleti és magáncélú használatának arányát illetően. Olaszország jelentésében az áll, hogy az olasz gazdaság jellemzően mikrovállalkozásokra épül, amelyek az olasz vállalkozások 99 %-át teszik ki, és mintegy 5,2 millió adóalanyt számlálnak. Ez rávilágít arra, hogy a hatóságok nehezen tudják ellenőrizni az ilyen mikrovállalkozások tulajdonában lévő gépjárművek magán-, illetve üzleti célú felhasználását. A mikrovállalkozások túlsúlya indokolja továbbá, hogy egyszerűsítő intézkedések elfogadására kerüljön sor az adózási kötelezettségek betartásának biztosítására.

Olaszország jelentése szerint e mikrovállalkozások forgalma minimális, és legtöbbjük mindössze egy alkalmazottal működik, így feltételezhető az érintett járművek jelentős arányú magán célú használata. A becslések szerint az eltérés hatálya alá tartozó vállalati gépjárművek olasz adóalanyok általi magáncélú használatának átlagos mértéke 60 % körül van. Ez azzal magyarázható, hogy a mikrovállalkozások meghatározó mértéket öltenek Olaszországban, és az ott közlekedő legtöbb vállalati gépjármű ilyen vállalkozások birtokában van. Ezenkívül a nagyobb cégek (amelyek árbevétele meghaladja az 5 millió EUR-t) a vállalatoknak csak 1 %-át teszik ki, és vállalati járműveik többségét béren kívüli juttatásként bocsátják az alkalmazottjaik és vezetőik részére. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy e béren kívüli

[2] HL L 165., 2007.6.27., 33. o.
[3] HL L 318., 2010.12.4., 45. o.
[4] HL L 316., 2013.11.27., 37. o.
[5] HL L 305., 2016.11.12., 30. o.

juttatások után fizetendő adó azokat az alkalmazottakat (vagy vezetőket) terheli, akik ezen juttatás haszonélvezői, és akik ennek fejében jogszerűen használják személyes és családi célokra a vállalati gépjárművet egész évben. Olaszország szerint a nagyobb vállalatok gépjárműveinek nem üzleti célú használata is több mint 50 %-ot tesz ki.

A 40 %-os arány megfelelőségének igazolása céljából Olaszország hivatkozik továbbá az Európai Unió Bíróságának a C-228/05. sz. *Stradasfalti* ügyben hozott ítéletére[6], amely kimondta, hogy az Olaszországban korábban hatályban lévő, a gépjárművekkel kapcsolatos kiadások levonására vonatkozóan jog korlátozása nem felelt meg az uniós jogszabályoknak. Ennek az ítéletnek az eredményeként Olaszország köteles volt eljárást indítani a le nem vont héa visszatérítése iránti kérelmek benyújtása céljából. Az olasz jogalkotó úgy határozott, hogy az adófizetők két különböző módon igényelhetnének visszatérítést: vagy egy „elemzésen alapuló bejelentési" eljárás keretében, amely esetben bizonyítékokkal igazolniuk kell a visszatérítés tárgyát képező levonás százalékos arányának megfelelőségét, vagy egy „online bejelentési" eljárás keretében, amelynél a 40 %-os átalányadó-visszatérítés kerül alkalmazásra. Olaszország megjegyezte, hogy a visszatérítési kérelmek 95 %-át az „online bejelentési" eljárás keretében nyújtották be. Véleménye szerint ez annak megerősítése, hogy az érdekelt felek maguk is elismerik, hogy ez a százalékos arány megfelel az olasz gazdasági viszonyoknak.

Tény, hogy a vállalati gépjárművek magánszükséglet kielégítésére és üzleti célra történő felhasználása közötti különbségtétel a megfelelő nyilvántartások vezetése miatt – különösen az egyéni vállalkozók és a mikrovállalkozások esetében – megterhelő költségekkel járna, amelyek aránytalanok lennének a különbségtételből adódó esetleges előnyökhöz képest. Ezenfelül jogvitákhoz is vezethet az adóhatóságok és az adóalanyok között, ami további költségekkel járna.

Úgy tűnik, hogy a 40 %-os arány megfelelően tükrözi az ilyen járművek tényleges üzleti használatát. Ennél magasabb vagy alacsonyabb ráta alkalmazása túlzottan nagy különbségekhez vezetne a megállapított ráta és a járművek magáncélú, illetve üzleti célra történő tényleges használata között. A többi tagállam is hasonló mértékű rátát alkalmaz.

A 2007/441/EK határozattal elfogadott intézkedések kielégítő kompromisszumnak tekinthetők egyrészt az elfogadott szabályok, másrészt egy olyan, költséges, időigényes és kevéssé hatékony nyilvántartás-vezetés között, melynek célja annak igazolása, hogy az adott gépjárművet ténylegesen üzleti célra használták-e.

Az eltérő intézkedések várhatóan nem befolyásolják jelentősen a végső fogyasztás szintjén beszedett adó teljes összegét Olaszországban. Továbbá nem lesznek negatív hatással az Európai Unió héából származó saját forrásaira sem.

A fentiek fényében, és tekintettel arra, hogy az uniós jogi keret és a ténybeli helyzet nem változott, az eltérő intézkedések 2022. december 31-ig történő kért meghosszabbítása indokoltnak tűnik. A Bizottság ezért azt javasolja, hogy adjanak helyt a kérelemnek. Amennyiben Olaszország a 2022. évet követő időszakra is meg kívánja hosszabbítani az eltérést, az erre vonatkozó kérelmet 2022. április 1-jéig be kell nyújtania a héalevonási jog tekintetében alkalmazott százalékos korlátozás felülvizsgálatára is kiterjedő jelentés kíséretében.

[6] A Bíróság 2006. szeptember 14-i ítélete a C-228/05. sz. *Stradasfalti Srl kontra Agenzia delle Entrate – Ufficio di Trento* ügyben, ECLI:EU:C:2006:578.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az adólevonási joghoz kapcsolódó hasonló eltérésekre más tagállamok is engedélyt kaptak.

A héairányelv 176. cikke előírja, hogy a Tanács megállapítja, mely kiadások nem jogosítanak a héa levonására. Amíg erre nem kerül sor, a Tanács felhatalmazza a tagállamokat minden olyan korlátozás fenntartására, amelyet az 1979. január 1-jén hatályos nemzeti jogszabályaik előírnak. Mindezek alapján több olyan „felfüggesztő” rendelkezés is hatályban van, amely korlátozza a vállalati gépjárművekre vonatkozó héalevonási jogot.

Az arra vonatkozó szabályok megállapítására irányuló korábbi kezdeményezések, hogy mely kiadási kategóriák esetében lehet az adólevonási jogot korlátozni, mind meghiúsultak[7]. Mindaddig, amíg nem kerül sor ezen szabályok uniós szintű harmonizációjára, a jelenlegihez hasonló eltérések megfelelőnek tekinthetők.

A javasolt intézkedések tehát összhangban vannak a héairányelv rendelkezéseivel.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az egyetlen lehetséges jogalap a héairányelv 395. cikke.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Tekintettel a héairányelv azon rendelkezésére, amelyre a javaslat épül, a javaslat az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe esik. Ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

A határozat egy tagállam számára, annak saját kérelme alapján ad felhatalmazást, kötelezettséget tehát nem keletkeztet.

Az eltérés korlátozott hatályára tekintettel a különös intézkedés arányban áll a kitűzött céllal, vagyis az adóbeszedés egyszerűsítésével és egyes adócsalások és -kikerülések megelőzésével. Figyelembe véve különösen annak lehetőségét, hogy a vállalkozások a valós adókötelezettségüknél kevesebbet vallanak be, valamint azt, hogy mekkora terhet róna az adóhatóságokra a kilométeradatok ellenőrzése, a 40 %-os korlátozás egyszerűsítené a héabeszedést és megelőzné a – többek között a pontatlan nyilvántartásból fakadó – adócsalást.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javasolt aktus tanácsi végrehajtási határozat.

A héairányelv 395. cikke szerint a héára vonatkozó közös szabályoktól kizárólag abban az esetben lehet eltérni, ha arra a Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag felhatalmazást ad. A tanácsi végrehajtási határozat a legmegfelelőbb jogi aktus azért, mert az egy-egy tagállamnak is címezhető.

[7] COM(2004) 728 végleges – Javaslat: A Tanács irányelve a hozzáadottértékadó-kötelezettségek egyszerűsítése végett a 77/388/EGK irányelv megváltoztatásáról (HL C 24., 2005.1.29., 10. o.); visszavonására 2014. május 21-én került sor (HL C 153., 2014.5.21., 3. o.).

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Nem került sor konzultációra érdekelt felekkel. A javaslat Olaszország kérelmén alapul, és kizárólag ezt a tagállamot érinti.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Külső szakértők bevonására nem volt szükség.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat célja a héabeszedés egyszerűsítése és a héacsalás megelőzése. Ennek megfelelően pozitív hatással járhat mind a vállalkozások, mind a közigazgatási szervek számára. Olaszország szerint az eltérő intézkedések jelentik a legmegfelelőbb megoldást. Az intézkedések hasonlóak a más tagállamok számára korábban és jelenleg engedélyezett eltérő intézkedésekhez.

- **Alapjogok**

A javaslatnak nincs semmilyen hatása az alapvető jogok védelmére.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincs az uniós költségvetést érintő negatív hatása.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javaslat hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, amely 2022. december 31-én lép életbe.

Amennyiben Olaszország úgy ítéli meg, hogy az eltérő intézkedések időbeli hatályát 2022 utánra is ki kell terjeszteni, legkésőbb 2022. április 1-jéig be kell nyújtania a meghosszabbítás iránti kérelmet a Bizottsághoz az alkalmazott százalékos korlátozás felülvizsgálatára is kiterjedő jelentéssel együtt.

2019/0229 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

az Olasz Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 26. cikke (1) bekezdése a) pontjától és 168. cikkétől eltérő intézkedések alkalmazására történő felhatalmazásáról szóló 2007/441/EK határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvre[8] és különösen annak 395. cikke (1) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A 2006/112/EK irányelv 168. cikke úgy rendelkezik, hogy az adóalanyok jogosultak az adóköteles tevékenységükhöz felhasznált termékek és szolgáltatások után fizetett hozzáadottérték-adó (héa) levonására. A héairányelv 26. cikke (1) bekezdésének a) pontja ellenérték fejében nyújtott szolgáltatásnak minősíti a vállalkozás vagyonát képező terméknek az adóalany saját, illetve alkalmazottai szükségleteinek kielégítésére vagy általában vállalkozásidegen célokra történő felhasználását.

(2) A 2007/441/EK tanácsi határozat[9] felhatalmazza Olaszországot arra, hogy a 2006/112/EK irányelv 168. cikke szerinti héalevonási jogot 40 %-ra korlátozza egyes, nem kizárólag üzleti célra használt motoros közúti jármű bizonyos költségei után felszámított héa esetében. Az említett 40 %-os korlátozás alá eső járművek esetében Olaszország köteles mentesíteni az adóalanyokat azon kötelezettség alól, hogy a 2006/112/EK irányelv 26. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, ellenérték fejében nyújtott szolgáltatásnak tekintsék az ilyen jármű saját célra történő használatát. A 2007/441/EK határozat, amelyet több ízben is meghosszabbítottak, 2019. december 31-én hatályát veszti.

(3) A Bizottság által 2019. április 12-én iktatott levelében Olaszország felhatalmazást kért arra, hogy a 2007/441/EK határozatban engedélyezett eltérő intézkedéseket (a továbbiakban: eltérő intézkedések) 2022. december 31-ig továbbra is alkalmazhassa.

(4) A Bizottság 2019. május 13-án kelt levelében a 2006/112/EK irányelv 395. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében tájékoztatta a többi tagállamot Olaszország kérelméről. A Bizottság 2019. május 14-i keltezésű levelében értesítette Olaszországot arról, hogy a kérelem elbírálásához szükséges minden információ a rendelkezésére áll.

[8] HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

[9] A Tanács 2007/441/EK határozata (2007. június 18.) az Olasz Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 26. cikke (1) bekezdése a) pontjától és 168. cikkétől eltérő intézkedések alkalmazására történő felhatalmazásáról (HL L 165., 2007.6.27., 33. o.).

(5) Olaszország a 2007/441/EK határozat 6. cikkével összhangban a kérelemmel együtt benyújtott a Bizottságnak egy, a héa levonására vonatkozó jog tekintetében alkalmazott százalékos korlátozás felülvizsgálatára is kiterjedő jelentést. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján Olaszország a 40 %-os korlátozás fenntartását továbbra is indokoltnak tartja. Olaszország azt is fenntartja, hogy továbbra is szükség van az említett 40 %-os korlát hatálya alá tartozó gépjárművek magáncélú használatára vonatkozó héaelszámolási kötelezettségének felfüggesztésére annak biztosítása érdekében, hogy az intézkedés teljes és következetes legyen. Véleménye szerint ezáltal elkerülhető a kettős adóztatás. Az említett eltérő intézkedések a héakivetésre vonatkozó eljárás egyszerűsítésének, valamint a pontatlan nyilvántartások miatti és hamis bevallások révén történő adócsalás megelőzésének szükségességével indokolhatók.

(6) Az eltérő intézkedések időbeli hatályát az eltérő intézkedések hatásosságának és a százalékos arány megfelelő voltának értékeléséhez szükséges időtartamra kell korlátozni. Olaszországot indokolt tehát felhatalmazni arra, hogy 2022. december 31-ig folytathassa az eltérő intézkedések alkalmazását.

(7) Meg kell állapítani az eltérő intézkedések időbeli hatályának a 2022 utáni időszakra történő meghosszabbítására vonatkozó esetleges, Olaszország által szükségesnek ítélt kérelem benyújtásának a határidejét. Olaszország számára elő kell írni, hogy az ilyen meghosszabbítási kérelemhez mellékeljen egy, a héa levonására vonatkozó jog tekintetében alkalmazott százalékos korlátozás felülvizsgálatára is kiterjedő jelentést.

(8) Az eltérő intézkedések a végső fogyasztás szintjén beszedett adó összegét elhanyagolható mértékben befolyásolják, és nem lesznek negatív hatással az Unió héából származó saját forrásaira.

(9) A 2007/441/EK határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2007/441/EK határozat a következőképpen módosul:

1. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*6. cikk*

Az e határozatban engedélyezett eltérő intézkedések időbeli hatályának meghosszabbítására vonatkozó kérelmet legkésőbb 2022. április 1-jéig kell benyújtani a Bizottsághoz. A kérelemhez mellékelni kell egy, az e határozat alapján a héalevonási jog tekintetében alkalmazott százalékos korlátozás felülvizsgálatára is kiterjedő jelentést.”

2. A 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*7. cikk*

Ez a határozat 2022. december 31-én hatályát veszti.”

2. cikk

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök